

مقاله

ROI یا ROV

انتخاب ابزار مناسب برای تصمیم‌گیری در شرایط عدم قطعیت

ACEMI

d r a l a v i p o u r . c o m

در فضای پررقابت کسب و کارهای امروز، به‌ویژه در صنعت ساخت، بسیاری از تصمیم‌گیرندگان سازمانی همچنان شاخص «بازگشت سرمایه (Return on Investment (ROI))» را تنها معیار موفقیت سرمایه‌گذاری‌ها می‌دانند. این دیدگاه سنتی با تمرکز صرف بر سودآوری مستقیم، اغلب موجب نادیده گرفتن عوامل ناملموس و غیرمالی موفقیت کسب و کارها مانند رضایت کارکنان، بهبود فرایندها و حفظ روابط پایدار با کارفرمایان می‌شود؛ درحالی‌که این مؤلفه‌ها نقش اساسی را در بهبود بهره‌وری، حفظ منابع انسانی و رشد پایدار کسب و کار ایفا می‌کنند. اتکای بیش از حد به شاخص‌های مالی منجر به تصمیم‌گیری‌های تک‌بعدی شده و فرصت‌های بهبود راهبردی را از سازمان‌ها سلب می‌کند.

این مقاله با هدف پاسخ به این شکاف تحلیلی و در پاسخ به پرسش منطقی «چه زمانی بازگشت سرمایه خود را خواهیم دید؟»، مفهوم «بازگشت ارزش (Return on Value (ROV))» را به‌عنوان مکمل ضروری برای بازگشت سرمایه معرفی می‌کند و بر اهمیت آن در سرمایه‌گذاری‌های فناورانه به‌ویژه در صنعت ساخت تأکید می‌ورزد. در پاسخ به این چالش، مقاله حاضر با تبیین مفهوم بازگشت ارزش، به بررسی جایگاه آن به‌عنوان شاخصی مکمل برای ارزیابی جامع سرمایه‌گذاری‌ها می‌پردازد. برخلاف بازگشت سرمایه که بر نتایج مالی کوتاه‌مدت تمرکز دارد، بازگشت ارزش بر منافع ناملموس و بلندمدتی چون افزایش رضایت کارکنان، بهبود تجربه کارفرما، تسهیل فرایندهای اجرایی و ارتقای بهره‌وری سازمانی تأکید می‌کند. با بهره‌گیری از مثال‌های کاربردی در صنعت ساخت، این مقاله نشان می‌دهد که سنجش همزمان بازگشت سرمایه و بازگشت ارزش، تصمیم‌گیرندگان را قادر می‌سازد تا در مسیر سرمایه‌گذاری‌های فناورانه نگاهی متعادل‌تر، هوشمندانه‌تر و آینده‌نگرانه‌تر اتخاذ کنند. در نهایت، این رویکرد ترکیبی، زمینه‌ساز تحقق اثربخشی پایدار و مزیت رقابتی در فضای پرچالش امروز خواهد بود.

۱. بازگشت سرمایه (ROI) به چه معناست؟

بازگشت سرمایه، به معنای مقایسه هزینه سرمایه‌گذاری با درآمد حاصل از آن، به نحوی است که مبلغ سرمایه‌گذاری شده به طور کامل بازیابی شود. هنگام بررسی خریدهای تجاری، تصمیم‌گیرندگان اغلب به بازگشت سرمایه می‌اندیشند، اما این فرمول ساده، همه جوانب مسئله را در بر نمی‌گیرد.

برای مثال، اگر مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ دلار برای خرید تجهیزات هزینه شود، برای تحقق بازگشت سرمایه ۱۰۰٪، انتظار می‌رود دست‌کم به همان میزان (هزینه خرید تجهیزات)، سود ایجاد شود. اگر سود ۱۵۰,۰۰۰ دلار باشد، بازگشت سرمایه برابر ۱۵۰٪ و در صورتی که سود ۷۰,۰۰۰ دلاری، بازگشت سرمایه برابر ۷۰٪ خواهد بود. این شاخص درواقع یک فرمول ساده ریاضی است.

تصمیم‌گیرندگانی که مسئولیت مدیریت منابع مالی شرکت را بر عهده دارند، اغلب بیش از حد بر بازگشت سرمایه تمرکز می‌کنند. بی‌تردید بازگشت سرمایه معیاری ارزشمند در ارزیابی تصمیمات خرید است، زیرا کسب سود برای بقای کسب و کار ضروری است، اما در هر تصمیم خرید، هزینه‌هایی نیز وجود دارند که به‌راحتی قابل‌اندازه‌گیری نیستند. این منافع ناملموس که به‌سختی کمی‌سازی می‌شوند، به‌عنوان بازگشت ارزش شناخته می‌شوند. برای اطلاع بیشتر، مقاله "[تحول دیجیتال در شرکت‌های صنعت ساخت و استراتژی نرخ بازگشت سرمایه اولیه](#)" را مطالعه فرمایید.

۲. بازگشت ارزش (ROV) چیست؟

بازگشت ارزش، مبلغی است که یک شرکت به مدیریت منابع انسانی خود (استخدام نیروهای جدید، حفظ کارکنان، ارتقای شغلی)، رضایت کارفرمایان (که به تکرار خرید و معرفی کارفرمایان جدید منجر می‌شود) و فناوری‌هایی که باعث بهبود عملکرد سازمان می‌شوند، اختصاص می‌دهد. هیچ فرمول واحدی برای محاسبه بازگشت ارزش وجود ندارد، زیرا هر سازمان بر مبنای اولویت‌های خاص خود، ارزش‌گذاری متفاوتی انجام می‌دهد.

امروزه فضای کسب‌وکار به سوی رویکردی مشتری/ کارفرما محور حرکت کرده و رشد پایدار تنها با تمرکز بر سود خالص امکان‌پذیر نیست. برای رشد، باید در تصمیم‌گیری‌ها، بازگشت ارزش را در کنار بازگشت سرمایه لحاظ کرد، زیرا در نهایت، ارزشی که یک سرمایه‌گذاری به سازمان می‌افزاید، به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر سودآوری تأثیرگذار خواهد بود.

۳. نادیده گرفتن بازگشت ارزش، چه هزینه‌ای به همراه دارد؟

هنگام بررسی یک خرید سنگین برای کسب‌وکار (مانند نرم‌افزار برآورد هزینه‌های ساخت)، نباید تنها به این پرسش بسنده کرد که «قیمت آن چقدر است؟» بلکه باید پرسید: «چرا باید این خرید را انجام دهیم؟»، در این موارد صرفاً توجه به برجسته قیمت کافی نبوده و باید منافع احتمالی این خرید و زیان‌های ناشی از انجام‌ندادن آن نیز بررسی شود. بازگشت ارزش لزوماً با اعداد قابل‌محاسبه نیست، چراکه مجموعه‌ای از منافع غیرقابل اندازه‌گیری با نرم‌افزارهای مالی و حسابداری را نیز در بر می‌گیرد.

صرفه‌جویی در زمان، دقت بیشتر در داده‌ها، بهبود همکاری تیمی، افزایش کارفرمایان وفادار و رضایت کارکنان، برخی از ارزش‌هایی هستند که شرکت‌های فعال در صنعت ساخت باید در نظر بگیرند. مستندسازی این ارزش‌ها و رجوع به آن‌ها هنگام تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌ای، به یافتن بهترین مسیر برای کسب‌وکار کمک خواهد کرد.

۴. تفاوت اصلی بازگشت سرمایه و بازگشت ارزش

باوجود آنکه محاسبه بازگشت سرمایه ساده است، مهم‌ترین تفاوت آن با بازگشت ارزش در عامل «انسان» نهفته است. ارزش‌گذاری کارفرمایان بر منابع انسانی، به دلیل رویکرد مشتری/ کارفرما محور در صنعت ساخت، نقش اساسی در درک بازگشت ارزش دارد. برای آغاز سنجش بازگشت ارزش، تصمیم‌گیرندگان باید بدانند که اعضای تیمشان به چه چیزی اهمیت می‌دهند.

برای مثال، آیا تیم پروژه در مرحله پیش از ساخت، از انجام کارهای تکراری و کم‌ارزش مانند ورود اطلاعات خسته شده‌اند؟ آیا در جلسات با کارفرما، هنگامی که داده‌های تاریخی مربوط به هزینه‌ها در دسترسشان است، عملکرد بهتری دارند؟ آیا فردی از روی خستگی و نارضایتی حاصل از یک اشتباه کوچک در فرمول اکسل، قصد داشته رایانه‌اش را از پنجره به بیرون پرتاب کند؟

۵. بازگشت مشهود ارزش

سرمایه‌گذاری در فناوری‌های ساخت می‌تواند کیفیت کار را افزایش داده، بهره‌وری تیم را بالا برده، تحویل به‌موقع پروژه‌ها را تسهیل کرده و انسجام لازم را برای جلب اعتماد کارفرما، به وجود آورد. تجهیز تیم پروژه در مرحله پیش از ساخت، به ابزارهای مناسب باعث افزایش مشارکت، کاهش استرس و سبک‌تر شدن کارها، به‌ویژه برای متروورها و مسئولان ارشد برآورد شده و می‌توانند وقت خود را صرف تصمیم‌گیری‌های استراتژیک، نظارت بر پروژه‌های بیشتر و همکاری مؤثر با کارفرماها برای ارائه راهکارهای جایگزین کنند. بررسی بازگشت ارزش به معنای ارزش‌گذاری بر رضایت کارکنان و میزان رضایت کارفرماهاست.

برای نمونه، استفاده از اکسل برای برآورد هزینه‌ها، زمان و انرژی زیادی را از تیم‌های پروژه در مرحله پیش از ساخت برای ارائه برآوردهای دقیق و به‌موقع ارائه می‌گیرد. جست‌وجو در میان ردیف‌های متعدد برای یافتن یک مقدار یا ازدست‌رفتن داده‌ها هنگام copy و paste کردن، باعث فرسودگی روحی کارکنان می‌شود. در نهایت، بهترین برآوردکنندگان به شرکت‌هایی که از نوآوری و فناوری‌های جدید استقبال کرده و بازگشت ارزش را ارزیابی و پیگیری می‌کنند، خواهند پیوست. چنین شرکت‌هایی دقیقاً می‌دانند کارکنانشان چه چیزهایی را ارزشمند می‌دانند و عمداً بر همان جنبه‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند. پس از انجام سرمایه‌گذاری اولیه، وضعیت به چه میزان بهبود خواهد یافت؟

کارآمدی و بهره‌وری بهتر خواهد شد و می‌توان به درخواست‌های کارفرما، به‌سرعت پاسخ داد. هنگامی که این عوامل را در تصمیم‌های تجاری لحاظ شود، اثر بازگشت سرمایه بر سودآوری نمایان خواهد شد. برای اطلاع بیشتر، مقاله "[افزایش غیرمستقیم هزینه‌ها در پروژه به چه عواملی بستگی دارد؟](#)" را مطالعه فرمایید.

جمع‌بندی ROI یا ROV؟ انتخاب ابزار مناسب برای تصمیم‌گیری در شرایط عدم قطعیت

بررسی تصمیمات سرمایه‌ای تنها از دریچه بازگشت سرمایه مالی، دیدگاهی محدود و ناکافی محسوب می‌شود. مفهوم بازگشت ارزش یادآور آن است که موفقیت بلندمدت در گروی سرمایه‌گذاری بر عواملی فراتر از سود مستقیم همچون رضایت کارکنان، چابکی سازمانی، بهبود بهره‌وری و ایجاد اعتماد میان تیم‌های پروژه و کارفرمایان است. در صنعت ساخت که پیچیدگی و رقابت در آن روبه‌افزایش است، سازمان‌هایی موفق‌تر خواهند بود که در کنار محاسبات مالی، ارزش‌های انسانی و استراتژیک را نیز به رسمیت شناخته و مستند کنند. این تغییر نگرش، نه‌تنها مسیر رشد را هموار می‌کند، بلکه در نهایت به علت رضایت و عملکرد بهتر کارکنان و کارفرمایان که به تقویت بازگشت سرمایه منتهی می‌شود، امکان تحقق کامل‌تر اهداف مالی نیز میسر می‌شود.

در این مقاله به سؤالات زیر پاسخ داده شده است

۱. بازگشت سرمایه در کسب‌وکار به چه معناست و چگونه محاسبه می‌شود؟
۲. بازگشت ارزش در کسب‌وکار به چه معناست و چه اهمیتی دارد؟
۳. سرمایه‌گذاری بر بازگشت ارزش چه اهمیتی دارد؟

جایگاه مبانی ارائه شده در نقشه راه موسسه ACEMI

در نقشه راه جامع مدیریت ساخت موسسه مهندسی و مدیریت ساخت علوی‌پور، دوره‌ای در سطح مهارت‌های سخت با عنوان رویکردی جامع برای ارزیابی اقتصادی در پروژه همراه با آموزش مدل‌سازی در اکسل ارائه شده است که این ساختار را به صورت جامع و اجرایی آموزش می‌دهد. البته باید اشاره نمود که پیشنهاد این دوره جامع، دوره مدیریت مالی، حسابداری و هزینه در پروژه و سازمانهای پروژه محور است، که در نقشه راه جامع مدیریت ساخت موسسه ACEMI قابل مشاهده است. به جهت مشاهده تاریخ و نحوه برگزاری تمامی دوره‌ها می‌توانید به بخش تقویم آموزشی مهندسی و مدیریت ساخت علوی‌پور مراجعه نمایید.

[1] Beck Technology, ROI vs. ROV, Construction Management Association of America (CMAA).

dralavipour.com

برای دریافت مقالات بیشتر در خبرنامه موسسه ACEMI عضو شوید.

با ما همراه باشید موسسه مهندسی و مدیریت ساخت علوی پور			
+۹۸ ۲۱ ۴۶ ۱۰۰ ۴۴۵			+۹۸ ۲۱ ۴۶ ۱۰۰ ۴۵۰
	info@dralavipour.com	ACEMI	
	ACEMI_social	Alavipour_pm	
	ACEMI_channel	Alavipour_pm	

